

Rusija bo v kratkem očiščena

RUSI LE ŠE 56 MILJ OD POLJSKE MEJE V UKRAJINI

Moskva, Rusija. — Od petka do ponedeljka so ruske armade osvojile v Ukrajini do 170 malih mest, vasi in naselij. S zasedbo Žitomira in tamošnje železniške proge so prišle v posest najvažnejše železniške zveze med Kijevom, Varšavo, Odeso in Leningradom. Nemcem je vzeta s tem vsaka praktična železniška zveza z njihovimi postojankami ob Črnem morju. Ruske čete, ki stalno napredujejo so se približale zapadno od Žitomira že prav blizu poljske meje. Le še 56 milj loči Ruse od predvojne stare poljske meje. Vojaški strokovnjaki so mnenja, da bodo Rusi očistili svojo deželo vsakega sovražnika še pred božičem.

Ob Azovskem in Črnem morju divjajo zadnje tri dni hudi viharji, ki ovirajo boje. Vendar ruske čete stalno napadajo nemške pozicije in zlasti pri mestu Kerču divjajo najhujši boji. Nemška vojska v Krimiji je popolnoma odrezana od celine in je odvisna le od nemške avijatike glede dobave orožja in drugega provijanta. Nedeljsko poročilo omenja, da so Nemci zasegli v Bolgariji vsa črnomorska pristanišča, kamor bodo z malimi ladjami prevzeli po morju svojo vojsko iz Krimiske. Da bi mogli vzdržati dolgo v Krimski ni govora, ker ruski pritisk je prehud.

ZRACNI UDAR NA NEMCIJO, BOLGARIJO IN DRUGO

Alžir, Afrika. — V nedeljo večer so zavezniški letalci, ki so se dvignili iz afriških baz izvršili občuten zračni napad na bolgarsko prestolnico Sofijo. Škoda ni še ugotovljena, a biti ne more mala, ker mesto je gorelo na več krajih po napadu. Bombardirana so bila tudi druga mesta v Bolgariji. V soboto in v nedeljo so zavezniški izvršili zračne napade tudi na zapadna nemška mesta, kot Bremen, Kolin in druge kraje. Vsa mesta so bila že mnogokrat napadena in so večinoma v razvalinah. Zračni napadi se bodo v dolgih zimskih nočeh množili in večali. Tako črka Nemce to zimo pravi pekeli.

Na italijanski fronti divjajo hudi boji za gorske pozicije. Amerikanci imajo zelo težavne čase v gorovju nad mestom Venafro, kjer naravne pozicije dajejo Nemcem vse ugodnosti za obrambo, vendar stalno uspevajo in potiskajo Nemce nazaj. Iste težave imajo Angleži pri Alfedeni in Atteasi. Zadnje mesto je že v angleških rokah. Hudi boji divjajo tudi pri Minturni, kjer zavezniški pritiskajo proti Formiji in Gaeti. Zavezniški so v zraku v premoči in to jim je v veliko pomoč. Hitrejše napredovanje je pričakovati, ko pridejo zavezniški enkrat preko gorskega terena, ki se še vleče do kakih 25 milj v smeri proti Rimu.

O partizanskem gibanju v Jugoslaviji poročajo, da so slednji zavzeli Koprivnico v Hrvaški in s tem prerezali železniško progno med Budapešto in Reko. Boji divjajo v hrvaškem Zagorju in ob slovensko-italijanski meji. Nemci poročajo, da so zasedli otok Krk in več drugih otokov med jugoslovanski obali.

IZGREDI V LEBANONU; ANGLIJA ZNA INTERVENIRATI

London, Anglija. — Že sredi zadnjega tedna so prišle v svet vesti, da je nastala v Siriji in v Lebanonu nezadovoljnost, ki se je začela izražati v javnih demonstracijah proti francoskim oblastem, ki imajo mandat nad deželo. Sitnosti so začele, ko so lebanonski nacionalisti začeli naglašati zahtevo po polni neodvisnosti, katera jim je bila obljubljena po Francoskih v novembru leta 1936, da jim bo dala po dobi treh let. Ta pogodba z Lebanonci pa ni bila pozneje nikdar ratificirana od francoskega parlamenta. Ko je vojna izbruhnila leta 1939, še predno je minula doba treh let, je ostala zadeva tega vprašanja pri starem. Pozneje, ko je bila Francija zasedena, je francoski zastopnik takozvanih "prostitih Francozov" izjavil, da

kakor hitro se bo uravnala neka stalna francoska oblast izven Vichya, da se bo lebanonsko vprašanje rešilo. Zdaj, ko se je organiziralo pred meseci narodni oslobodilni francoski odbor v Alžiru, so Lebanonci začeli na novo siliti za rešitev vprašanja neodvisnosti Lebanona. Ker pa ima narodni francoski odbor v Alžiru vse polno drugih težav, naravno se tega vprašanja še ni lotil. Lebanonci pa so zgubili potrpežljivost in (Dalje na 4. strani)

Veselo prepevajo pesem o svoji rojstni domovini, korakajo ti poljski fantiči po vojaško v šolo neke v Angliji. Pripeljali so jih iz Poljske po poljsko-ruskem sporazumu leta 1941 ter jih urijo v pripravljalem vojaškem vežbanju pa tudi v splošnih šolskih predmetih. Dečki so prideljeni neki skupini RAF učencov.

CHICASKA NADŠKOFIJA PRAZNUJE STOLETnico

Chicago, Ill. — Chicaška nadškofija praznuje te dni stoletnico svoje ustanovitve. Škofijski list "New World", je izdal k tej praznici krasno gravuirano prilogo, napolnjeno z bogatimi zgodovinskimi podatki nadškofije. Nadškofija je bila uradno ustanovljena z dovoljenjem tedanjega sv. Očeta Gregorija XVI. 28. novembra 1843. Njen prvi škof je bil prevz. William J. Quarter. Tedaj je bilo v Chicagu komaj 400 katoličanov z dvema duhovnikoma. Danes pa šteje chicaška nadškofija 1,560,000 katoličanov, okrog 1600 duhovnikov in je največja nadškofija v zapadni hemisferi. Imela je pet škofov od 1843 do 1893. Tedaj je postala nadškofija in imela do slednjih štiri nadškofe. Predzadnji je bil povišan v kardinala Nj. Em. George Mundelein, ki je umrl leta 1939. Sedaj vodi nadškofijo prevz. nadškof g. Samuel Stritch. Stoletnica te odlične nadškofije je stoletnica velikega dela in napredka!

MORMONCI IZKLJUČILI SVOJEGA APOSTOLA

Salt Lake City, Utah. — "Desert News" glasilu mormonske cerkve v Ameriki poroča, da je bil te dni izključen iz njihovega sveta dvanajstihletni apostolov, 72 letni Richard Lyman radi grešitve proti devištvu in nedolžnosti. Dolžili so ga raznih tozadevnih prestopkov.

V RUSIJI BO TREBA POMA-GATI 100 MILIJONOM Z ŽIVEŽOM

Atlantic City, N. J. — Mednarodni urad, ki zbira sezname, katerim deželam bo treba tekom te zime priskočiti na pomoč z živežom poroča, da pričakujejo, da bo v Ukrajini, v baltičkih državah in v Poljski, ko bodo dežele osvobodjene treba prehrane za najmanj od 100,000,000 ljudi. Za pomoč se ozirajo v Ameriko.

Investirajte svoj denar v vojne bonde! Pomagajte svoji deželi do zmage!

KRIŽEM SVETA

Kairo, Egipt. — Nemci so se izkrcali v egejskem morju blizu Turrije na otoku Leros, v takolimenovani do de kaneški skupini otokov. Leros so imeli zaseden doslej Italijani. Za otok divja boj med Nemci in italijanskimi četami. Zadnjim pomagajo tudi Angleži.

Bern, Švica. — Od Nemcev kontroliran tisk v Italiji je objavil zahtevo, da naj se ukine s poukom na vseh univerzah v Severni Italiji. Nemci trdijo, da so po italijanskih univerzah kotišča proti naziskega gibanja in propagande.

London, Anglija. — Ruska radio postaja iz Moskve je objavila v soboto vest, da bo Sovjetska Unija v kratkem izdala novo serijo poštnih znamk. Na znakah bodo zastave Anglije, Rusije in Zdr. držav, v vzklikom: Živijo zmage Anglorusko-ameriške zveze!

NEMCI UNIČUJEJO ITALIJANSKA NASELJA

Rionero, Italija. — Ameriški vojni poročevalci, ki se nahajajo na fronti z zavezniškimi četami, piše, da Nemci požigajo za seboj italijanska mesta in vasi. Mesto Rionero so Nemci požigali predno so se umaknili. Tako so storili z mesti: Alfedeno, Castel di Sangro, Scontrone in Montenero. Ljudje, ki so prišli po bojih na ameriško stran pripovedujejo, da če ob takih zažigih skušajo ljudje rešiti kake premičnine. Nemci enostavno streljajo na nje. Tako zdaj okušajo Lahi nemško brutalnost na svoji lastni zemlji. Slabega ni za privoščiti nikomur, ampak Lahi so in niso bili nič manjši sadisti, kakor so Nemci, ki so na slovenski zemlji požigali slovenske vasi in mesta in kruto pobijali slovenske ljudi. Lahom usoda zdaj vračuje na lastni zemlji, vrnila bo z obrestmi tudi nemškimi barbarom prej ali slej.

ZELEZNIŠKA NESREČA

Columbus, Ohio. — Osočni vlak Pennsylvania železnice na potu v St. Louis, Mo., je iztiril v nedeljo ob 1. uri ponoči, ko je zadel v neki avtomobil. V nezgodi je zgubil življenje strojevodja vlaka in trije potniki v avtomobilu.

ZA PODRAŽITEV MLEKA APELIRAJO

Chicago, Ill. — Zveza tukajšnjih mlekarn in mlekarev je vložila na urad OPA apel, da se ji dovoli zvišati ceno mleku za en cent. Ako se bo dovolilo, bo stal kvort mleka za naprej 17 centov in pol. Trgovinam pa ga bodo dajali po 15 centov in pol.

PREMOG SE BO PODRAŽIL

Washington, D. C. — OPA urad, ki kontrolira cene blagu se sedaj bavi z vladnimi zastopstvi, za koliko naj se dovoli podražitev premoga pri toni. OPA urad je predlagal 60c po viška pri toni za trdi premog in 15c pri toni za mehki premog. Tako gre, na enem koncu plačgor, na drugem koncu cene gor. Kača lovi naprej svoj rep.

KONFERENCA V MOSKVI IN JUGOSLOVANSKA VLADA

Predstavniki glavnih zavezniških držav na konferenci v Moskvi so se kaj previdno in dvoumno izrazili, koga vse smatrajo za pravega zastopnika Jugoslavije in Grčije.

Jugoslovansko predstavništvo v zboru za italijanske zahteve

Washington. — Glede članstva Jugoslavije in Grčije v zboru za italijanske zadeve, kjer jim priznava moskovska konferenca "posebne interese radi agresije fašistične Italije na njihova ozemlja v teku sedanjih vojn", smatrajo washingtonski krogi, da je izredno značilno, da je določena udeležba "Jugoslavije in Grčije", mesto "predstavnikov jugoslovanske in grške vlade."

Tukajšnji krogi smatrajo, da Sovjetska vlada ne bi hotela pristati na to, da bi ti dve deželi predstavljala edino le priznana vlada, v kateri ni nobenega predstavnika različnih elementov odpora v obeh deželah.

Jugoslovanski vladni krogi o jugoslovanskem vprašanju

Kairo, Egipt (ONA). — Napad Vseslovanskega Kongresa na generala Dražo Mihajlovič, katerega objavlja moskovsko časopisje, je napravil globok vtis na tukajšnje balkanske kroge, ki pripisujejo največ važnosti dejstvu, da je bil napad objavljen ravno v trenutku, ko je začela posloovati konferenca treh ministrov.

Tukaj je splošno prevladovalo mnenje, posebno po obisku zunanjega ministra Anthony Edena pri predsednikih grške in jugoslovanske vlade, da se bo konferenca bavila tudi z balkansko politično situacijo. Občutek je bil splošen, da bodo zunanji ministri skušali najti sporazum, ki naj "bi odstranil globlje vzroke strankarske borbe, ki je v Jugoslaviji včasih zaplamtela v pravo meščansko vojno, in se je zdaj v nekoliko manjšem obsegu razširila tudi na grško ozemlje, kjer se se pojavila v bistvu precej slična vprašanja kot v Jugoslaviji.

V obeh slučajih so vzroki teh notranjih bojev popolnoma neodvisni od vprašanja, da-li je treba ali ne v boj proti zavojvaču. Gre le za vprašanja ideološke orientacije in za bodočo formo vlade. Ako zdaj ne pride do sporazuma med Ameriko, Anglijo in Rusijo, se je bati, da bodo izbruhnili boji istega značaja v vseh deželah Evrope, tako da bi se zavezniški po svoji vojaški zmagi nad Nemčijo nahajali v sredi strahovite meščanske vojne, ki bi začela strestati ves kontinent.

Vprašanje, katero si tukaj stavijo vsi v nemirnem pričakovanju, je naslednje — kako je treba tolmačiti dejstvo, da je bila izjava Vseslovanskega Kongresa objavljena v Moskvi ravno v sedanjem trenutku? Je-li to znak, da hoče Sovjetska Unija, da se to vprašanje razčisti takoj, ali je to le izjava ruske vlade, da bo Rusija nadaljevala svojo dosedanje balkansko politiko?

Jako presenetljivo dejstvo je to, da ima Sovjetska Unija s tukajšnjo vlado Kralja Petra, v kateri je Mihajlovič minister vojske, korektno diplomatske odnose. Obenem pa Sovjeti povsem očividno priznavajo tudi takozvano Bihaško Republiko, katero so ustanovili partizani, v kateri imajo svoje diplomatskega zastopnika. Bihaške Republike nista priznala niti Amerika niti Anglija, kljub temu pa imata obe veleisli vojaško zvezo z obema strankama, s partizani in z Mihajlovičem.

Partizanska vlada je bila ustanovljena decembra 1942 v Bihaču v severni Bosni. Poročila trde, da se nahajajo v tej vladni vse politične stranke, in da se nahajajo v njej predstavniki duhovništva, profesorji in kmetje. Predsednik je baje dr. Ivan Ribar, bivši predsednik jugoslovanske narodne skupščine. Mihajloviču naklonjeni krogi trde, da je predsednik tega ekzekutivnega komiteja sin tega dr. Ribarja, o katerem je znano, da simpatizira z levicariji.

Jugoslovanski vladni krogi tukaj vneto zagovarjajo svoje-ga vojnega ministra, trdeč, da so obtožbe Vseslovanskega kongresa "neutemeljene" in da je jugoslovanska sekcija tega kongresa le en sam član, Božidar Maslarič, jugoslovanski komunist, ki se nahaja v Moskvi že od leta 1929 naprej. Ti krogi trde, da je Mihajlovič v teku zadnjih dveh let garal za zavezniško stvar, da je zvesto izvrševal dela sabotaže, in tudi vse druge naredbe, in to za ceno strahovitih izgub človeških življenj, in strašnega preganjanja tisočev svojih sodeželanov.

Danes, trde ti krogi, Mihajlovič še vedno izvršuje svoje operacije proti osišču na širokih predelih ozemlja, zakar pa se njemu ne daje in ne priznava nobene zasluge, ker nima sredstev, da bi povedal svetu, kaj se godi, dočim imajo partizani na razpolago radio "Svobodna Jugoslavija", in so tako (Nadaljevanje na 4. str.)

Izšla je "BARAGOVA PRATIKA" za prestopno leto 1944

Letos je povečana za celih 32 strani. Krasno ilustrirana z mnogimi različnimi slikami. Povestni del je nadvse zanimiv, kakor tudi vsa druga vsebina. Pratika stane letos s poštnino

40 CENTOV,

Kar je poslati v čeku, Money order ali v gotovini na naslov: BARAGOVA PRATIKA 1848 West Cermak Road, CHICAGO (8), ILL.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891

The first and the oldest Slovene newspaper in America. Established 1891

Izhaja vsak torek in petek.

Issued every Tuesday and Friday.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telefon: CANAL 5544

Published by EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka jutraj prejšnji teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kodaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

PRED NEVARNOSTJO

Čas, v kakoršnem se nahajamo letos in se bomo prihodnje leto, ni nič kaj praktičen za narodne volitve, ki jih bomo imeli v Ameriki drugo leto. Marsikdo se bo pri teh besedah začuden vprašal: Zakaj naj bi ne bil praktičen? In odgovori bodo: V Ameriki smo vendar demokratični, svobodni, zakaj naj bi ne bile praktične volitve?

Vse je res tako, volitve same so na mestu, ampak čas, v katerem bodo volitve, ni praktičen. Kaj pa je narobe s tem časom? Čas je vendar čas, pa naj bo danes ali jutri. Čas je res čas, ampak kakšen čas, to je treba pomisliti. In pa predvsem to, kake razmere so v takem času in kaka mnenja in razpoloženja prevladujejo v gotovem času. Na to je treba gledati in potem šele se dobi tisti vpogled, zakaj kak čas ni praktičen za to ali ono.

V vojni smo. Sedem do osem milijonov naših mož in fantov se nahaja v vojaški službi in se bori vse križem sveta. V vojno nismo šli sami, to je, da bi jo bili mi začeli, da bi bili mi koga napadli. Napadeni smo bili prav po tolovajsko dne 7. decembra 1941. In zdaj bijemo boj z rumenimi tolovaji v Pacifiku in Aziji, s fašisti in naziji pa v Evropi. Prve dve leti je šlo težko in še gre težko in še visoke žrtve bomo plačevali za to vojno. Zmaga pa je na vidiku in bo dosežena. Ali pa se naj zadovoljimo samo z zmago? Potem naj pa zopet ležemo nazaj na svoja izolacijska ležišča, kjer smo bili prej? Tu je najvažnejše vprašanje.

Svetovnega položaja v katerem smo, ne pozna nihče bolj, kakor sedanjí predsednik Roosevelt. Bil je predsednik, predno je vojna izbruhnila, vodi deželo zdaj skozi največjo krizo in jo je pripeljal tudi do kraja, odkjer se zdaj vidijo prihajajoči žarki nove zarje, zmage nad sovražniki in žarki nove prihodnosti. Kot tak izkušen predsednik, ki je proučeval svetovne razmere pred vojno, med vojno in ki ve, kaj bo najboljše za svet v bodočnosti, da se ohrani mir med narodi je težko nadomestljiv, če je sploh nadomestljiv. Vzemite z vlade njega in kaj boste imeli? Novinca, ki bo novinec v vsem. Zraven bo imel še druga politična naziranja in vse dosedanje prizadevanje bi bilo uničeno.

Ali se ne spominjate zadnje vojne? Se li spominjate, kako idealno je deloval pokojni predsednik Wilson? Ako bi bilo le malo tako, kakor je on delal načrte, bi najbrže te uničevalne svetovne vojne številka dve ne bilo. Toda kaj se je zgodilo? Ste že pozabili? Bilo je natančno takole: Narod se je vojne naveličal. In to nepotrpežljivost so znali razni naši politiki spretno izrabiti. To, da so po vsaki vojni slabe razmere, ve vsakdo. Ampak vsega tega je bil kriv Wilson. Republikanski politiki so vso odgovornost za vse nakladali njemu na rame. In vse kar je zamislil za svetovni mir, da bi svetovne razmere po zadnji vojni uredili tako, da bi bilo prav kolikor mogoče za vse, so podrli sproti. V kongresu in senatu so mu politični nasprotniki nagajali na vse načine. Sklepov na mirovni konferenci niso hoteli odobriti, tako je Wilson odšel iz javne pozornice poparjen, kar ga je pozneje duševno in fizično hitro uničilo. In zdaj, kaj pričakujete? Pričakujete kaj drugega? Počakajte prihodnjega leta, boste videli kako vpitje bo, koliko kritiziranja bo! Naši strankarski politiki se niso spremenili čisto nič.

Prihodnje leto bo najhujša agitacija proti sedanjemu predsedniku ta, da zavaja deželo na nevarna mednarodna pota. Predbavalci mu bodo radikalne tendence, ker se veže z Rusi in Stalinom. Blata bo na koše. Najnevarnejše je to za Rooseveltovo administracijo, ker se nasprotno mnenje proti njemu zanaša v vrste delavskih unij. Lewis je človek čudnih namenov. Tudi drugi so taki. Tako bodo skušali delavske organizacije obrniti proti njemu. Velekapitalisti so pa proti njemu že itak ves čas njegove vladave, ker je preveč napravil za male ljudi s socialno zaščito in raznimi zakoni, ki ščitijo delavske pravice in delavce. Tako bo na eni strani deloval denar velekapitalistov, na drugi strani mnogo osebnih mrženj pa politična zasleplje-

nost, in nevarnost bo velika, da Roosevelt zgubi svojo popularnost in možnost kake ponovne izvolitve.

Kaj, ali ste zato, da bo vedno en človek sedel na predsedniškem stolu? Ali niste za demokracijo, da se predsedniško oblast demokratično deli tudi drugim, kakor to določa naša ustava? Yes, smo, ampak v teh vojnih časih nam pa govori naš razum, da boljšega predsednika od sedanjega predsednika Franklina D. Roosevelta ta dežela nima. Kadar bo konec vojne in bodo svetovne razmere urejene in bo mir zagotovljen svetu, tedaj pa le s premembno na dan. V teh razruvanih časih pa je velika nevarnost, ne le za deželo, marveč za ves svet, če pride do spremembe, če pride na vlado človek, ki bi gledal le na to, da bi podrl in odpravil vse, kar je dobrega napravil sedanjí predsednik. To je tisto dejstvo, radi katerega se nam zdi, da bomo stali prihodnje leto pred veliko nevarnostjo. Stare napake se kaj rade ponavljajo!

T. SERGEANT VICTOR J. CERYANEC PIŠE

Na Pacifiku, 1. nov.
Iz vseh delov Združenih držav sem prejel pisma od Vas, rojaki, ki berete Amerikanski Slovence. Vsi, ki mi pišejo, pravijo, naj bi bolj pogosto pošiljal svoja poročila listu, ker težko čakajo, kdaj bodo zopet brali naslednji dopis. Nikoli si nisem mislil, da tako veliko ljudi pozna našo družino. Vsem, tudi tistim, ki jih ne poznam, objubljam, da bom skušal pisati v uredništvu tega lista, kadarkoli se mi bo nudila prilika.

T. Sgt. Victor J. Ceryanec

Odkar sem mnoge izmed Vas nazadnje videl pred več kot dvema letoma, ko sem bil v Chicagu, sem videl in doživel marsikaj nenavadnega. Morda se vam bo zdelo čudno, pa je vendarle resnica, da za nas, ki se bojujemo na fronti, ni sedaj nobena stvar bolj vesela, kakor če vidimo mrtve Japonce, pa naj padajo v gorečih aeroplanih ali pa gorijo na tleh. Videl sem že veliko živih in mrtvih in vsako pot kadar vidim katerega mrtvega, se počutim dobro in mi gre na smeh.

Včeraj pa se je tukaj odigraval prizor, ki ga ne bom nikoli pozabil. Bil je praznik Kristusa Kralja, in po združbi je šla od ust do ust beseda, da bo na gotovem kraju opravljena sv. maša. Bilo je kakor da se je džungla odprla, zakaj pri maši je bilo dobesedno blizu 5,000 fantov. Kar je na tem otoku duhovnikov, so bili vsi skupaj in so peli slovesno peto mašo pri luči sveč. Ob obeh straneh oltarja so stali vojaki na pozor s puškami in nasajenimi bajonetami, medtem ko smo drugi klečali v travi. Mogoče sem le otročji, res pa je, da so mi solze zdrknile po licu, ko mi je prišlo na misel, kako je bilo takrat, ko sem bil pri slovenskih mašah v domači cerkvi. Skoraj vsi so pristopili k sv. obhajilu in so bili hvaležni, da so imeli to priložnost. Okrog sveč pa je brencalo vse polno raznega mrčesa, in eden ali drugi se je zdaj pa zdaj s skrbjo ozrl proti nebu, misleč, da to brencanje prihaja od japonskih bombardnikov. Toda imeli smo srečo: celo mašo ni bilo nobenega klica, naj bode-

mo pozorni, ker se bliža napad. Po maši smo imeli blagoslov, in bilo je zares lepo.

Zahvalni dan se zopet približuje. Upam, da boste vsi doma imeli kaj boljšega na mizi in da se boste malo povesečili. Za nas v tej vlažni džungli, polni mrčesa, bo ta dan prav tak, kakor vsak drug deloven dan. Nič boljšega ne bo za pod zob, pa tudi nič več kakor druge dni. Veseli pa smo, da si lahko vsaj malo preženemo tisti občutek želodčne praznote, ki ga ima večina kar nas je tukaj precej pogosto. Toda se ne pritožujemo, pač pa se pritožujemo, ko beremo o raznih štrajkih pri Vas doma; to boli. Včasih enemu ali drugemu tukaj pride na misel, če se spleča toliko delati in toliko trpeti za tiste, ki doma štrajkajo. Medtem ko vemo, da nekaterih stvari skrajno potrebujemo, pa jih ne moremo dobiti, ker je štrajk v tem ali onem podjetju doma v Ameriki, vidite, to napravi na človeka čuden utis, ki ga ni mogoče popisati.

Dne 29. oktobra sem bil na vrsti, da vodim svoj aeroplan, zadnji trenutek pa je prišla sprememba, in nekdo drugi ga je moral voditi. Komaj se je vzdignil od tal, je letalo nenedoma padlo doli in se razbilo, in vsi, ki so bili notri, so zgoreli. Iz tega lahko vsi vidite, da bom imel obilo vzroka, da se zahvalim Bogu na Zahvalni dan. Vem, da nekateri ljudje še vedno ne verjamejo v moč molitve, toda jaz sem prepričan, da ko bi ne bilo tistih molitev in devetdnevnic, ki jih naši ljudje doma opravljajo in darujejo za svojo varnost, bi danes ne bil več med živimi. Ga ni vojaka tukaj, pa naj spada h kateri koli veroizpovedi, da ne bi izmollil molitve v svojem strelskem jarku (dive trench), kadar začnejo padati bombe. Tega ne trdim tja v en dan, temveč vem, da je resnica, ker sem jih že tolikokrat videl moliti, kakor sem tudi sam molil v neštvehlinih slučajih.

Na splošno je vse dobro in v redu. Ne pripeti se mi nič izrednega, kar bi bilo vredno opisovati. Iz dnevnega časopisja pa lahko razvidite, kako zaposleni smo.

Udani vam "Vic".

Urednikov dostavek: T. Sgt. Victor J. Ceryanec je bil odlikovan z armadno srebrno zvezdo za junaštvo v zračnih bojih. Ko nam je zadnjič pisal, je bil Staff Sergeant, zdaj je pa Technical Sgt. "Vic" je čikaški fant, šentštefančan. Mati mu je pred leti umrla, ima pa v Chicagu očeta, mlajšega brata in teticu Miss Mary Janesh. Njegov naslednji brat Harold služi pri mornarici. Oče, Mr. Joseph Ceryanec, je veteran prve svetovne vojske, v kateri se je kot mlad ameriški vojak bojeval v Franciji. Victor je šel k armadnim letalcem prostovoljno še pred Pearl Harborjem. Njegov naslov je:

T. Sgt. Victor J. Ceryanec 7031451 90th Bomb. Sq., 3rd Bomb. Group A. P. O. 503 U. S. Army San Francisco, California.

PISMO IZ ARGENTINE

Argentina, Južna Amerika. (Naslednje pismo je hodilo iz Argentine sedem tednov. — Ur.)

Dragi prijatelji in prijateljice, čitatelji in čitateljice Amerikanskega Slovence, vse skupaj Vas prav lepo pozdravim. Ta list nas vse skupaj združuje in lahko rečemo: Po celem svetu gre glas — Amerikanski Slovencec je za nas!

Dragi čitatelji! Jaz sem tukaj v Argentini, v Južni Ameriki, ali najraje ta časopis berem, ker je notri največ in najvažnejših novic za nas, od tu in iz starega kraja. V vsaki številki vidimo, kaj počenjajo v naših rojstnih krajih krščene zverine Nemci in Italijani, ki so nasilno okupirali našo krasno domovino. Ali upajmo, dragi čitatelji, da ne bodo dolgo gospodarili po naši mili jugoslovanski zemlji. Upamo, oziroma prepričani smo, da se bo tam kmalu spet slišala le slovenska govornica, jezik, ki nas ga je naša mati učila, ki ga je pa danes tamkaj zabranjeno govoriti. Žalost nas obide, ko čitamo, kako delajo z našimi brati in sestrami v starem kraju pod okupacijo nasiljstva. Ali prišel bo dan, ko bo vse to poplačano trpečemu narodu, ko bo zadosteno za vse njihove muke in težave.

Čitali smo v Am. Slovincu, kako tuji podirajo šole po naši Sloveniji. Med drugimi so Italijani porušili šolo v Radovici pri Metliki v Beli Krajini. Ta šola je stala 76 let. Tam se je učil moj oče in jaz in tisoči in tisoči drugih, a sedaj je razvalina. Bog bo že obračunal s tistimi, ki tako delajo, a mi upajmo, da bomo pomogli še drugo šolo sezidati, da se bo zopet učil naš slovenski jezik v naši domovini in se bodo zopet prepevale slovenske pesmi po naših krajih, kakor je bilo poprej navada. Naj smo prišli zvečer še tako utrujeni domov iz dela, smo vseeno kakšno zapeli. Takrat, ko sem se poslavljaj od doma, smo zapeli tole pesem:

Adijo, pa zdrava ostani,
Podaj mi še enkrat roko,
Spomin pa mi v srcu ohrani,
Če tudi drug zenin tvoj bo!

Ne bodem ljubezni te prosil,
Ne bodem te prosil roke,
A v srcu te svojem bom nosil
Do svojega zadnjega dne.

Mislím, da ne bo več dolgo, ko bomo spet lahko peli "Lepa naša domovina, oj junaška zemlja mila" in druge take pesmi, samo potrpeti moramo in čakati dneva rešenja. Star pregovor pravi, da potrpljenje je božja mast. Nekateri k temu še radi pristavijo: samo siromak, kdor se mora z njo mazati!

Sedaj pa Vas, dragi čitatelji in čitateljice, vse lepo pozdravim. Z veselím upanjem pričakujemo zmago! Victoria za USA!

Marko Golobič.
Ely, Minn.

NOVICE IZ ELY

V cerkvi sv. Antona Pad. sta bila poročena po župniku Rev. Father Mihelčiču Adolf Jerich in Alice Miller. Zenin je sin Mrs. Mary Jerich, 510 E. Chapman St., nevesta pa je rodom iz Forth Francis, Ontario. Po obedi, ki je bil prirejen v stanovanju ženineve matere, sta poročenca odšla v Flint, Mich. Bilo srečno!
Nekaj ameriških slovenskih vojakov v Italiji je pisalo svojim sorodnikom v Ely, naj jim pošljejo slovensko - angleško slovnico, da se bodo lahko učili slovenščine.
Dne 7. decembra bodo v me-

stu Ely mestne volitve mestne administracije. Izvoliti bo treba sodnika, podsodnika in tri aldermane. Mr. Joseph Koščak, sedanjí alderman, je do danes edini, ki se je prijavil kot kandidat za ponovno izvolitve.

Poleg sedanjega sodnika Edwarda Toms kandidira za sodnika župan John Kapsch. Vzrok, da si želi mesta sodnika je ta, ker mu plača, ki jo prejema kot župan, ne zadostuje, za drugo naporno delo pa je vsled bolezní nezmožen.

TO IN ONO

ARMADNI MOTORJI V MINIATURI

Iz majhnega semena zraste veliko drevo. Iz naslednjega bomo videli, da tudi gotovi volimotorni vozovi "zrastejo" iz majkenih igračk. Ko je britiška osma armada drvela po pesku Severne Afrike, je uporabljala gumijasta kolesa, ki so jih napravili po vzorcih, kateri so merili samo štiri inče. Te vzorce so preizkusili v Angliji na deskah, ki so jih posipali s peskom. Ko so delali načrte za omenjena kolesa, so imeli pred očmi, zakaj se kameli ne udira po puščavskem pesku. Zato ne, ker raztegne in razprostre svoje parklje, kar najbolj more. Tudi gumijasto kolo mora biti kolikor mogoče široko, da se ne bo pogrezalo v pesek. Kadar so se morali ljudje v prvih dneh avtomobilov peljati skozi puščave na našem zapadu, so navadno izpustili zrak iz gumijastih koles, da so se bolj na široko razprostrela.

SVOJI ŽENI UKRADEL ZOBE

"Odmerjanje je napravilo iz mojega moža najbolj zlobnega človeka na svetu," je Mrs. Nellie Vileta v Chicagu izjavila pred sodnijo, kjer je zahtevala razporoko.

Mrs. Vileta je rekla, da ji je mož izmaknil in skril umetne zobe, da ne bi mogla jesti mesa, in da je vse odmerjalne znamenke za meso, kar jih je dobila družina, porabil zase. Nobenega vžitka (alimony) noče od njega. Samo zobe in njeno odmerjalno knjižico ji naj da nazaj. Sodnik je ženi ugodil.

NAZIJI MOBILIZIRAJO MLADCE IN STARCE

Stockholm, Švedska. — V vzhodni Nemčiji so dobili poziv vsi 16 let stari mladci in moški nad 45 pa do 55 leta. Zgleda, da Nemcem primanjkuje moških za vojsko. V Litvinski in Poljski pa izganjajo civilno prebivalstvo, kar pomeni, da pričakujejo v kratkem ruskega navalna na Nemčijo.

POHABLJENI VOZIJO PREVIDNO

V Pennsylvaniji je 66 šoferjev, ki majo samo po eno nogo. Vsi so prestali varnostne preizkušnje. Med 35,524 osebam, ki vozijo motorna vozila v tej državi, jih je 581 s poškodovanimi rokami ali nogami, 35 takih, ki imajo samo po eno roko, 336 slepih na eno oko, in 95 gluhih. Pravijo, da so pohabljenе osebe najbolj varni in zanesljivi vozniki, ker so bolj previdni.

RUMUNCI IŠČEJO MIR

Inštabul, Turčija. — Poročena, da je v Ankaru dospela rumunska princezninja Martha, ki je dobro znana v angleških višjih krogih. Domnevajo, da bi rada prišla v stik z angleškimi diplomati radi separatnega miru z zavezniki. Iz angleškega poslanštva so ji baje že odgovorili, da pogoji so brezpogojna predaja.

"Amer. Slovencec" je vez, ki druzi ameriške Slovence od obale do obale.

DOGODKI

Smrt kosi

Brooklyn, N. Y. — Tukaj je 26. okt. preminila gospa Frances McClain, komaj 32 let stara. Operirana je bila na slepiču, četrti dan pa je dobila pljučnico in umrla. Frances je hčerka tukaj dobro znanih staršev Frank in Frances Peterka. Zapušča moža, 10-letno hčerko, brata Franka in tri sestre, Marie, Josephine in Christine. Naj v miru počiva. — Anton Anslorav.

Pogrešan

Warren, O. — Po obvestilu, ki so ga dobili starši iz vojnega urada, je St. Sgt. Louis J. Glavan, 23, pogrešan nekje na Srednjem vzhodu. V vojni službi je bil poldrugo leto. Dodeljen je bil letalskim bombardirjem. Zapušča starše, tri brate (dva pri vojakih) in sestro.

Smrtna nesreča

La Salle, Ill. — Sgt. Charles Mlakar je 14. sept. umrl za težkimi poškodbami na glavi, ki jih je dobil nekje v Evropi. Tako pravi uradno poročilo, poslano staršem Mr. in Mrs. Frank Mlakar. Pokojni je služil v armadi kot tehnik v oddelku za opremo.

Padel

Girard, O. — St. Sgt. Albert Jamšek, strellec na bombniku, je bil 22. okt. ubit v letalski nezgodi nekje v Evropi. Tukaj zapuščata starše, sestro in brata, ki je v armadi.

Imenovala tri bombnike

Joliet, Ill. — Ko je KSKJ pred kratkim kupila za \$300,000 vojniš bondov tretje izdaje, je naklonila kredit za ta nakup slovenski farni šoli sv. Jožefa. Šolski otroci sami so dobili od raznih rojakov nadaljnega podobnega kredita za \$8,000. Vsled tega je zakladniški oddelek v Washingtonu dočel, da je naša šola upravičena do gotovih bombnikov in da zanje lahko izbere svoja imena. Sestra Secunda, prednica šole je izbrala naslednja imena: "Victory Joe", "Spirit of KSKJ", in "Immaculata".
Na chicaškem Municipal Airportu je bil 17. oktobra slovenski krščen bombnik "Victory Joe". Krstila ga je sestra Secunda.

Izredna zmaga

Cleveland, O. — Župan Frank J. Lausche, ki je bil te dni ponovno izvoljen za clevelandskega župana, je pri zadnjih volitvah prekosil samega sebe. Izvoljen je bil namreč z 71 odstotki vseh oddanih glasov, medtem ko je pri prejšnjih volitvah, ko je bil prvič izvoljen za župana, dobil le 58 odstotkov vseh oddanih glasov. Njegove sedanje zmage ni prekosil še noben drug clevelandski župan. To med drugim pomeni, da je z ozirom na dejstvo, da je Cleveland največje mesto v državi Ohio, župan Lausche najvažnejši in najvplivnejši demokrat v državi in bo prihodnjič gotovo kandidiral za governorja ali pa zveznega senatorja.

Nov grob

Milwaukee, Wis. — Dne 2. nov. je umrl Anton Kres, doma od Trebelna na Dolenjskem. Zapušča ženo, 80-letno mater in očeta.

Umrla

Pueblo, Colo. — Pred kratkim je umrla Katarina Jelovšek, 61, doma iz Poljan nad Skofjo Loko. V Ameriki je bila 42 let. Zapušča moža, dva sinova in šest hčera.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.
2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4876 Washington St., Denver, (16) Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, (16) Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, (16) Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, (16) Colo.
3. nadzornik: Anton Ruper, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
4. porotnik: Joseph Godac, 16215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.
5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M., So. Chicago, Ill.

UZADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odslužbo oddelke, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmorni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

OBISKOVALEC IZ BALKANA

Princ Ciril iz Bolgarije, na levi, stiska roko v Hitlerjevem glavnem stanu v Nemčiji z zunanji ministrom Joachimom von Ribbentropom. Fuhrer Adolf Hitler je osadju. Slika je bila poslana v Z. D. po radiu iz Stockholma.

tudi pomagata vašemu društvu, da bo pridobilo glavno kampanjsko nagrado od \$15.00 do \$75.00, katere se bodo razdelile onim sedmim društvom, ki bodo do 31. decembra pridobila največ novih članov. Poleg teh nagrad bo pa Zveza tudi povrnila novopristopnim članom stroške za zdravniško preiskavo do vsote \$2.00. Člani, ki pristopijo v mladinski oddelek, če izgledajo, da so pri dobrem zdravju, se sprejmejo v Zvezo sedaj po vseh državah brez zdravniške preiskave.

Torej na delo za uspešen november, da bo vsako društvo pridobilo vsaj nekoliko novih članov v čast in priznanje našemu vrlemu gl. predsedniku, sobratu Jurjovcu pa želim, da bo obhajal njegov rojstni dan, v prisotnosti njegove ljubeče družine, še mnogo, mnogo let, in ostajam z bratskimi pozdravi

Vam udani za ZSZ,
ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik.

Dopisi lokalnih društev

VABILO NA PLESNO VESELICO

Denver, Colo.

V soboto, 20. novembra, bo dr. Trail Blazers št. 41 ZSZ, priredilo veliko, predadventno plesno veselico v Slovenskem Domu. Igral bo šest komadni orkester in bo postreženo v vseh ozirih vsem onim, ki se boste udeležili te veselice.

Vabljeni ste tudi člani in članice sosednih društev v naši naselbini in okolici ter vam obljubimo, da se bodo člani našega društva odzvali kadar bodo vašša društva imela, oz. priredila slične veselice.

Naše društvo izvrstno napreduje in na zadnji seji je bilo sklenjeno, da mora št. 41 v tej kampanji odnesti prvo posebno nagrado. Zato se apelira na vsakega posameznega člana, da skuša pridobiti vsak vsaj po enega novega člana, zlasti pa še v mesecu novembru, da bo moč postati naša gl. predsednika, Mr. Jurjoveca, za njegov rojstni mesec. Torej je bilo predlagano, podpisano in z velikim navdušenjem sklenjeno, da naše društvo v tekoči kampanji pridobi 200 novih članov ter odnese sledeče nagrade: \$250.00 gl. dobitek, ki ga bo pridobilo vsako društvo, če vpiše 200 ali več novih članov; \$75.00 prvo nagrado, \$15.00, ki jo bo sobrat gl. predsednik plačal onemu društvu, ki bo v novembru pridobilo največ novih članov in \$3.00, ki jih bo predsednik našega dr., oz. gl. podpredsednik, sobrat Miroslavich plačal onemu društvu, ki bo v novembru pridobilo največ novih članov v mladinski oddelek. Torej zgoraj omenjenih \$343.00 se je zavzelo naše društvo, da mora odnesti v tekoči kampanji 35 letnice ZSZ. Da bo pa to nam mogoče storiti, pa potrebujemo pomoč od vsakega posameznega člana in članice, da priskoči uradnikom na pomoč, ter pripomore pridobiti vse zdrave ljudi, ki so belega plemena in pri dobrem zdravju v naše društvo. Sedaj imamo pri našem društvu nad 550 članov v dobrem stanju, naša želja pa je, da jih bomo imeli do novega leta 700.

Pričakuječ bratske in sestri-

members present and we do hope that many more will make it a point to drop around once a month. Having a good attendance will assure the promotion of jolly, peppy gatherings in fun and pleasure after the meetings.

Please Take Notice!

The usual meeting on the fourth Thursday in November falls on Thanksgiving Day, so it was decided to hold the meeting this month on Tuesday evening, November 23rd. Please bear this in mind. Be sure to bring those applications of new members to this meeting.

Judging from the atmosphere and interest in the campaign shown at the last meeting our lodge is going "all out" to capture the extra prize of \$15.00 in the Supreme President's Birthday Month of November offered by Mr. Jurjovec himself to the lodge obtaining the most total of adult and juveniles this month, also the \$3.00 offered by the Supreme Juvenile Supervisor to the lodge securing the most new juveniles this month.

Our lodge president, Jure, expressed the desire that we not only capture these two prizes in November, but increase our efforts in December to cinch the first 35th Anniversary Campaign prize of \$75.00 and attempt to enroll the 200 members required to earn the additional sum of \$250.00. He pointed out that this accomplishment would bring our lodge treasury the total sum of \$343.00. Every member is anxious to help his or her lodge, so here is an opportunity to do so by just a little effort on the part of each member.

All Trail Blazers reading this article are urged to get in at least one, or probably two new members in November to honor our worthy Supreme President—then keep it up in December to put us over the top. Your contribution of a new member will do the trick.

BIG DANCE AND ENTERTAINMENT AT SLOVENIAN HALL ON NOVEMBER 20th

Our lovely members of the fair sex were well represented at the October meeting, and these good girls lost no time in worthwhile deliberations for our lodge. One of the outstanding and noble suggestions as a nice gesture in consideration of the many service men who usually congregate at the Slovenian Home was that some form of entertainment should be provided for them. Other folks, in addition to service men, who come to the Slovenian Gardens seeking the company of our hospitable folks, are disappointed not to find some form of public entertainment.

So, to satisfy these pleasure-seeking people, and to provide a little fun and entertainment in our lovely community, the Trail Blazers will sponsor a huge dance in the Slovenian Hall, 4468 Washington, on Saturday evening, November 20th. The admission of 50c will include dancing and a liberal snack of lunch. Other refreshments will be available. Music will be furnished by a six-piece orchestra.

Spread the word around and help bring a large crowd. Invite soldiers, sailors, marines (and WACS and WAVES, too) for our girls insist that those in the armed forces deserve to have a good time that our good people in Denver are capable of giving and for which they are well known all over the land.

(Aside: We 4-offers are not fortunate to wear a uniform, but our gals will whirl us around in a lively polka in spite of our creaking bones. Let us all make this a gala affair.)

EVERY ASSOCIATION MEMBER GET A MEMBER IN NOVEMBER

Supreme President's Birthday Month

FAŠISTI MORAJO POD KLJUČ

V mesnem svetu v Castillicio del Sauri, Italija, so bili sami fašisti. Ko je dospela tja britiška črna armada, je prevzela mesno upravo, fašiste pa je vtiaknila v ječo. Britiški strelci spremljajo dva taka piča.

TO REMEMBER IN NOVEMBER

November is a very important month for our lodge. A little effort and activity by you will place it as one of the most outstanding months in our history.

- 1) Get a member in November.
- 2) Help bring a big crowd to the Dance on November 20th.
- 3) Attend the meeting on Tuesday, November 23rd.

Your lodge officers and the Dance Committee hope to get out a letter to all Trail Blazers giving more details of the November 20th Dance and more of our plans in our participation in the closing weeks of the Campaign.

OGLASI V AM. SLOVENCU IMAJO VEDNO USPEH.

ČEVJARJEV PRIMANJKUJE

Oddelek, ki ima na skrbi vojaške zaloge v Fort Snelling, Minn., se praska za ušesi te dni. Kar se izrabli vojskih čevljev v Fort Snelling, Camp Ripley, Camp Savage in vojaškem oddelku Minnesota univerze, je vse poslano v popravilo v Fort Snelling. Nekega večera pred kratkim je bilo tam 22,000 parov čevljev brez pet in podplatov, na postojanki imajo pa samo pet čevljarjev!

ŠIRITE "AM. SLOVENEK"!

Nadaljujmo DOBRO DELO

IN VOJNEMU ČASU PRIMERNE TELEFONSKE NAVADE

BLAGOVOLITE samo tedaj klicati na telefon, kadar je potrebno. Klici naj bodo vedno kratki...

Odgovorite na vsak klic brez odlašanja... Če imate "party line", se je poslužujte vzajemno — ne prekinjajte zveze drugih — povejte strokom, naj ne govortijo predolgo... Poglejte v svoji "directory", preden kličete "Information".

NAŠE telefonske linije in zveze in orodje in delovni čas, vse to je del ameriške vojne moči. Ko nam pomagata r-a-z-t-e-g-n-i-t-i naše močosti, da lahko služimo v najboljše svrhe največ ljudem, prispevate k delu za Zmagajo.

Hvala Vam za razumevanje naših problemov, ki jih nalaga vojna, za potrpežljivost, ko ste morali dolgo čakati na daljne telefonske klice in za Vašo pripravljenost, da daste drugim enako priložnost pri telefonu.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

UDARITE NAZAJ! KUPUJTE BONDE!

SLOVENSKE KNJIGE NA RAZPRODAJI

Na posebni razprodaji imamo sledečo zbirko knjig, le kakih 30 sestavov:

1. ZGODOVINA SLOVENSKEGA NARODA, 11. zvezek iz leta 1932. Ilustriran s slikami slovenskih krajev, narodnih noš, tedanjega denarja, itd. 40c
2. RDEČI NAGELJČKI, nad osemdeset zbranih slovenskih pesmi. 45c
3. ENA BOŽJIH CVETK, krasna povest 416 strani. \$1.00
4. OD SRCA DO SRCA, 1. in 2. zvezek. 50c
5. DRAMA OF EUROPE, zemljevid, ki kaže meje predvojnih držav v Evropi. 15c

Skupna vrednost \$2.50

V tej razprodaji dobite vso to zbirko za samo

\$1.25

TO PA SAMO DOKLER ZALOGA NE POIDE.

Posljite naročilo z zneskom takoj na:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK
1849 W. Cermak Rd., Chicago (8), Ill

VI SE UČITE ANGLEŠČINE - VAŠI OTROCI PA SLOVENSČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOV.

BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateri se sedaj prodaja po znižani ceni, samo \$2.00

Naročila pošljite nam

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. Cermak Rd.,

Chicago, Illinois

KNEZ SEREBRJANI

— ROMAN —

[Rusko — A. K. Tolstoj — Poslovenil — Al. Benkovič]

"Ivan se je spomnil, da ne sme prestrašiti slepcev, zato je zavezal še enkrat in rekel že z zaspanim glasom:

"In kaj znaš pobožnega, siromak?"
"O Alekseju, božjem človeku, batjuška, o Juriju Hrabrem, o Josipu Prekrasnem, ali morda o Golobji knjigi..."

"Dobro," je rekel Ivan, ki so mu vidno oči že pričele mežati, "pripoveduj o Golobji knjigi. Bolje je za nas grešnike, da ponoči poslušamo kaj pobožnega."
Prsten se je zopet odkašljajal, se vzravljal in pričel s pojočim glasom:

"Nekdaj se je iz groznih oblakov, iz groznih oblakov in strahovitih, dvignila božja nevihta. V tej nevihti božji je padla iz nebes Golobja knjiga. K tej knjigi Golobji se je zbralo štirideset carjev in carjevičev, štirideset kraljev in kraljevičev, štirideset knezov in knezevičev, štirideset popov in popovičev, mnogo bojarjev, sila vojščakov in drugih kristjanov pravoslavnikov. Med njimi je bilo pet velikih carjev: bil car Jeseja, car Vasilij, car Konstantin, car Volodimerič in premodri car David Jevsijevič.

In je izpregovoril car Volodimer: Kdo izmed nas, bratje, zna dobro čitati? Ali bi prečital to Golobjo knjigo? Ali bi nam povedal, za božjo voljo: Odkod je prišlo solnce krasno? Odkod je prišel svetli mesec mladi? Odkod so prišle goste zvezde? Odkod je prišla zarja jasna? Odkod so prišli silni vetri? Odkod so prišli grozni oblaki? Odkod so se vzele temne noči? Odkod je prišlo ljudstvo sveta? Odkod so prišli na zemljo carji? Odkod so se pričeli bojarji in knezi? Odkod so se vzeli kristjani pravoslavni? —

In carji so molčali na vse to. In odgovoril jim je premodri car, premodri car David Jevsijevič: Tole, prijatelji, vam pravi o tej knjigi, o Golobji knjigi: Ta knjiga ni majhna; štirideset seznjev je dolga in štirideset seznjev široka. Ako jo hočeš vzdigniti, je ne vzdigneš; ako jo hočeš držati na rokah, je ne udržiš; ako hočeš pregledati vrste, jih ne pregledaš; ako hočeš hoditi po listih, jih ne prehodiš, prečitati knjige pa ni dano nikomur. Pisal pa je knjigo Bogoslovec Ivan, a čital jo je prerok Izaija, čital jo je tri leta, pa je prečital v knjigi samo tri liste. Ako pričneš čitati knjigo, ne prečitaš knjige božje! Sama se je knjiga odprla, sami so se listi preobračali, same so se besede čitale. Pripovedujem vam, gosudarji, ne kakor sem videl, pripovedujem vam, bratje, ne kakor sem čital, pripovedujem vam po spominu o starih časih starodavnih, po starem, kakor je zapisano.

Prišlo nam je solnce krasno iz svetlega lica božjega; mladi, svetli mesec iz prsi Njegovih; goste zvezde iz oči božjih; jasna zarja iz obleke Njegove; silni vetri — to je dihanje božje, grozni oblaki — to misli so božje, temne noči pa so iz plašča Njegovega! Ljudstvo sveta je prišlo od Adama; iz Adamove glave so izšli carji; iz njegove moči — knezi in bojarji; iz kolen — kristjani pravoslavni; od njega je izšel tudi ženski spol!

In poklonili so se mu vsi carji: Hvala ti, silni car, premodri car, najmodrejši car, David Jevsijevič! Še to, gosudar, nam povej, še to nam povej in pripoveduj: Kateri car je vseh carjev car? Katera zemlja je vsem zemljam mati? Katero morje je vsem morjem mati? Katera reka je vsem rekam mati? Katera gora je vse goram mati? Katero mesto je vsem mestom mati?"

Zdajci se je Prsten skrivoma ozrl na Ivana Vasiljeviča, katerega je vidno čezdalje bolj silil spanec. Zdaj in zdaj je očitno s težavo še odpiral oči in jih zopet zapiral; a vsak čas se je neopaženo ozrl na pripovednika z zvedavim, predirljivim pogledom.

Prsten se je spogledal s Koršunom in nadaljeval:

"In jim je odgovoril premodri car David Jevsijevič: Jaz vam, bratje, še to povem, še to povem in razložim. V Golobji knjigi je zapisano: Med nami je Beli car cseh carjev car. On veruje vero krščansko, krščansko bogomolno. On veruje v Mater božjo Bogorodico in v Trojico veruje nerazdelljivo. Njemu so se vse orde poklonile, vsi jeziki so se mu pokorili. Njegova oblast je nad vso zemljo, nad vsem svetom; vsem vlada njegova roka carska, pravovernna bogaboječa; in vse se klanja carju Belemu, zato je Beli car vseh carjev car! Sveta Rusija je vsem zemljam mati; na njej stoji cerkva apostolske, bogomolne in poglavitne. Okean — morje je vsem morjem mati; izšla je iz njega cerkev poglavitna, ker v tej cerkvi poglavitni počivajo ostanki popa rimskega, popa rimskega Klimentija. To morje je objelo vso zemljo; vse reke so se iztekale k morju, vse so se nagnile k Okean-morju. Reka Jordan je vsem rekam mati; v slavni materi reki Jordan je bil krščen sam Jezus Kristus, Car nebeški. A gora Tabor je vsem goram mati, ker se je na slavni gori Tabor izpremenil Jezus Kristus in pokazal slavo svojim učencem. Mesto Jeruzalem je vsem mestom mati, ker stoji to mesto sredi zemlje in je v tem mestu poglavitna cerkev; v cerkvi se nahaja grob Gospodov, v njem počiva obleka samega Kristusa, kadila se žgo neprestano, sveče gore neugasne..."

Tu se je Prsten zopet ozrl na Ivana. Njegove oči so bile zaprte, dihanje enakomerno. Ivan Grozni je očitno zaspal.

Ataman je Koršuna sunil s komolcem. Starec je stopil za dva koraka naprej. Prsten je nadaljeval s pojočim glasom:

"In priklonili so se mu vsi carji: Hvala tebi, silni car, premodri car, David Jevsijevič! Še to, gosudar, nam povej: Katera riba je vsem ribam mati? Katera ptica je vsem pticam mati? Katera zver je vseh zver? Kateri kamen je vseh kamnov oče? Katero drevo je vsem drevesom mati? Katera zel je vsem travam mati?"

In odgovoril jim je premodri car: Jaz vam, bratje, še to povem: Riba kit je vsem ribam mati. Na treh kitih stoji zemlja. Ptica estrafil je vsem pticam mati, ker živi ta ptica na sinjem morju. Kadar zakrili, zavalovi vse sinje morje, potaljajo se barke, pogrezajo se ladje pomorske. In kadar estrafil strepeta, ob drugi uri po polnoči, zapojo petelini po vsej zemlji, razsvetli se ta čas vsa zemlja..."

Prsten je pogledal Ivana. Car je ležal z zaprtimi očmi; njegova usta so bila odprta, kakor usta spečega človeka. In zdajci je Prsten, kakor v zvezi s svojimi besedami ugledal skozi okno, da so dvorska cerkev in strehe bližnjih poslopij zažarele v daljnem žaru.

Natihem je sunil Koršuna, ki se je še za en korak približal Ivanu Vasiljeviču.

"Indra-zver", je nadaljeval Prsten, "je zver vseh zveri; ona hodi v podzemlju kakor solnce pod nebom. Ona z rogom koplje vlažno mater zemljo in izkoplje vse globoke studence; ona izpušča reke, potoke, očišča vrelce in studence, daje ljudem vodo za pitje in pranje. Alatr-kamen je vsem kamnom oče; na belem kamnu Alatiru je počival sam Jezus Kristus, Car nebeški, in se je razgovarjal z dvanajstimi apostoli, ustanavljal vero krščansko. Ustanovil je vero na kamnu, razsejal knjige po vsem svetu. Cipresa je vsemu drevju mati. Iz tega drevesa cipresovega je bil izrezan čudoviti sveti križ. Na tem oživljajočem križu je bil razpet sam Jezus Krist, sam Car nebeški, med dvema tatoma, dvema razbojnikoma.

Čibrije je vsem zelim mati. Ko je bil Kristus Bog razpet na križu, takrat je šla Mati božja Bogorodica k svojemu sinu razpetemu; iz njenih oči so solze padale na zemljo in iz teh solza, prečistih solza, se je zarodila in izrastla mati zel čibrije.

IZGREDI V LEBANONU; ANGLIJA ZNA INTERVENIRATI

(Nadaljevanje s 1. strani)

tako je prišlo do javnih demonstracij, najprvo v deželni zbornici Lebanona, ki so se pa kmalu pojavili tudi zunaj na ulicah in prišlo je do prask in spopadov med Lebanonci in Francozi. Slednji so dali aretirati več lebanonskih uradnikov, poslancev in celo predsednika zbornice.

Nastop francoskih oblasti je Lebanonce, ki so večinoma Arabi, razkačil. Takoj se je pojavil odpor v glavnem mestu Beirutu in po vsej deželi. Proglasila je vojno stanje, ker Arabci napadajo francoske vojske iz zased in odpor se razširja še naprej. Egiptska vlada je v soboto protestirala proti nerodnemu francoskem nastopu v Lebanonu. Položaj kaže, da bodo Francozi sami le težko kos položaju. Angleška vlada je v nedeljo ukazala francoskemu narodnemu odboru v Alžiru, naj nemudoma reši in izravna nastali spor, ali pa bo angleška armada, ki se nahaja v Palestini v Korakala, da naredi mir. Zadržne se bo najbrže zgodilo, ker Angleži ne bodo mirno gledali, da bi zdaj nastala kaka revolucija med arabskim svetom proti zaveznikom, ko je vsaka unča njih moči potrebna v borbi proti Nemcem.

Lebanon je mala deželica v Siriji na vzhodnem koncu sredozemskega morja, kakih 115 milj dolg in 35 milj širok obmorski pas. Mesto Beirut je glavno mesto dežele. Prebivalstvo je arabsko in je štelo leta 1938 1.143.000 duš. Deželica je bila z Sirijo vred do leta 1918 pod Turčijo. Takrat pa so zavezniki poverili mandat nad deželo Franciji, ki si ga še vedno lasti. Vse ozemlje meri 3.740 kv. milj. Dežela prideluje tobak, žito, sadje, vina in svi-vo. V starodavnih časih so deželi vladali Feničani, Perzijci in drugi. V šestem stoletju je bila dežela pribežališče preganjanih po Bizantincih v severni Siriji. Pozneje pa je prišla pod turško oblast, pod katero je bila do leta 1918.

KONFERENCA V MOSKVI IN JUGOSLOVANSKA VLADA

(Nadaljevanje s I. strani)

mogli pripisati sebi vse, kar se je zgodilo.

Zadnje tedne pa se poslužuje Mihajlovič radio aparatov, katere je najbrže zaplenil od Nemcev ali Italijanov in začel oddajati na kratko valovni postaji "kot Demokratična Agencija v gozdovih in planinah Jugoslavije", ki pošilja svoje oddaje tudi v Ameriko. Tako Mihajlovič preko tega radia, kot jugoslovanska vlada tukaj, obtožujeta partizane, da na podlagi svojega radia pripisujejo sebi čisto izključno Mihajlovičeve zmage.

V mnogih predelih dežele operirajo partizani in Mihajlovič v istih krajih, tako da se je nemogoče pobotati na podlagi teritorialne opredelitve. Različne skupine, ki so le posredno odgovorne Mihajloviču, ker se nahajajo med člani Komiteja narodnega upora, ki priznava Mihajloviča za svojega vrhovnega komandanta, se tudi nahajajo na istem ozemlju kot partizani.

Podučeni tukajšnji krogi trde, da je mogoče edino le ena rešitev tega problema, in sicer sporazum v bistvenih vprašanjih, ki bi odstranil ideološka nasprotja med temi strankami, tako da bi jim bilo mogoče sodelovati pod skupnim vrhovnim poveljstvom.

Ravno ta predpogoj je že zdaj veljaven za Grčijo in bo v bodoče postal veljaven tudi v vseh drugih evropskih deželah.

V NAJEM SE ODDA

stanovanje s 4 sobami na naslovu 1903 W. 23rd Street, s prostorno trgovino spredaj. Rent \$17.50. Pokličite na telefon: Graceland 0962, Chicago. (2x16&19)

PRODA SE

trinadstropna zidana hiša, za katero je v ozadju še manjša zidana hiša. V večji hiši na frontu so trije flati in stanovanja zadaj v manjši hiši. Blizu Damen in Hoyne ave. na 23. cesti, Chicago, Ill. Renti nosijo \$75.00 mesečno. Proda se za nizko ceno. Za informacije kličite Seeley 7629.

J. M. Trunk

Količak zanesljiva zgodovina ne presega dobe kakih pet tisoč let, dasi bo nekaj starejša. Najmlajša je zgodovina Slovanov, kolikor je z zgovorno povezana neka samostojnost in narodno politično izražanje. Rusi so med slovanskimi plemenimi najzadnji. Ko je Peter Veliki prišel na zapad pogledat, je izgledalo, da so njegovi spremljevalci kakor medvedje, ki so prihrumeli iz gozdov. Komaj da so znali z rokami jesti. Moskva pa je začela rasti, svet je začel govoriti o ruskem medvedu. Politično je šel Napoleon tja gledat, da ga je ruski medved "muznil", da je prišel ves razcapan nazaj. Ampak bolj in bolj je začela Moskva prihajati politično in tudi vojaško na zapad, pri mizi diplomatov je bila na Dunaju, v Parizu, v Berlinu — zadnjič je pa v Parizu ni bilo.

Morda je bilo prav radi tega slabo zadnjič v Parizu, ker so obravnavali brez Moskve. Ne vem. Vsekako je prišlo danes lo tega, da je vojaško Hitler hotel iti v Moskvo, pa so tam zarjuli: kertajh! in lahko da Moskva rjove tako dolgo, dokler ne pride v Berlin. O tem še ni zgodovine. Zgodovina pa je že danes, da so te dni prišle v Moskvo najvišje diplomatične glave, da se tam nekaj pomarnvajo, ker prej so se pomenkovali, pa ni šlo, in še iz daljne Amerike so šli v Moskvo! Smentana Moskva in tvoj — kavijar!

Še ta Moskva. Varšava nikoli ni mogla videti Moskve. Pogostoma se bratje najmanj marajo. Pri Slovanih je to že v krvi. In Varšava je nosila glavo visoko, ko je zopet postala glava nove Poljske. Prmojd... ves svet je naš, tako je izgledalo. Hodila je v Berlin, da bi mogla kako pribrisati Moskvi. Ampak mlini meljejo in prišlo je l. 1939 in Varšava je skop-

nela kar čež noč. Zadija leta je le v Warschau, če ne, pa puf. Poljska je le na papirju, dasi Poljaki še nikakor niso na tleh in bodo zopet Poljaki, ako jih sreča pamet ali se jim lesa odpre, kakor pri nas pravijo, ko manjka soli.

Varšava je postala Warschau in vse to Berlin stri, in poljska vlada brez zemlje je nekaj špegala v — Moskvo. Prvič v zgodovini se je prigodilo, da so bili Poljaki v Moskvi. Niso bili dolgo. Bili so tam, ker kam drugam ni kazalo, in če je kdo prisiljeno nekje, mu je vse nepoti, ničesar mu ni prav. Beraci, pravijo, so najbolj sitni. Sikorski je bil pameten mož, vsi Poljaki pa niso pametni, in Sikorski je padel v morje. Mržnja vzplamti, in Poljaki so postali Moskvi nadležni, da je Molotov rekel: marš ven! Zdaj so zunaj. Moskva pa raste in raste in v Kremlinu je zdaj svitilo in za ves svet se tam posvetujejo, in ponosni, pa tudi trmasti Poljaki so se spomnili, da bi še za nje kaj utegnilo pasti od tiste mize v Kremlinu, in so sramežljivo potrkali na vrata v Kremlinu, če bi smeli iti nazaj. Kosmatini so v Moskvi, pa imajo le tudi srce, ker so rekli, da bi smeli priti, ako prinesejo pamet s seboj. Ne vem, če bodo Poljaki kje tisto pamet srečali, ker so jo prej pocefrali.

SPET UGODNA PRILIKA ZA NAKUP

1) Naprodaj skoraj nova hiša, 2 flata po 4 sobe, klet, podstrešje, spodaj vlna kurjava, zaprt porč, lesena garaža za 2 kari. Okolica Crawford. Samo \$10,000.

2) Cottage s 5 sobami, lesen, blizu šole. Češka Kalifornija.

3) Cottage s 6 sobami, iz opeke, klet, kurjava na vročo vodo; tudi lesena hišica s 4 sobami zadaj, ki ima klet in podstrešje. Cena \$7,700.

4) Iz opeke zidana hiša, 6 flatov, v A-1 stanju, svetla, prinaša \$150 na mesec dohodkov. Stove heat. En blok od 26. St. Samo \$13,000.

ANTON JORDAN,
2417 So. Lawndale Ave.,
Rockwell 7196 2x

BOŽIČNA NAROČILA JE TREBA NAROČITI PREJE

Letos manjka pošti raznašalec in drugih delavcev še bolj, kakor lani. Zato je treba letos oddati božična naročila še prej kakor lani. Kar želite, da boste dobili za božič pravočasno, naročite že sedaj!

BOŽIČNE JASLICE

PROSLAVITE BOŽIČ OB LEPIH JASLICAH

Jaslice, kakoršne prikazuje gornja slika, so narejene iz močnega debelega papirja (Cardboards). Papir trpežen in so narejene tako, da so zložljive; 16 komadov obstoječih iz pastircev, angeljev, ovčic in jaslje se zloži skupaj, kar napravi impozantno sliko božičnih jaslje. Jaslice zavzemajo skoro štiri čevlje in pol v dolžini in so en čevlj in pol visoke. Dolžina se lahko poljubno zmanjša. Vsak komad je narejen natančno za svoje mesto. Slike so tiskane v najslikovitějšíh barvah, kar olepša vso hišo v kateri se te jaslice postavijo. Narejene so tako trpežljivo, da trpijo ob primerni pažnji najmanj do deset let. Zložene in pakirane so v lepi trpežni baksi, v kateri se hranijo od leta do leta.

Zgornje jaslice stanejo s poštnino \$2.00

Poleg zgoraj navedenih imamo v zalogi še par manjših jaslje:

ZELO LEPE JASLICE, tudi iz trdega papirja (Cardboards), trpežne za več let, stanejo \$1.00

Naročila se sprejema SAMO DO 10. DECEMBRA, ker poznejšim naročilom ne bo mogoče nuditi točne dostave.

Naročniki jaslje naj navedo pri naročilu, kakšne jaslice želijo in za kakšno ceno, da jim bo mogoče po želji postreči. Po C. O. D. teh naročil ne pošiljamo, razven če želi tak naročnik stroške za C. O. D. nositi sam. Naročila pošljite na:

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

Chicago (8), Illinois

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK
in
KIRURG
Urad:
1901 West Cermak Road
—3 in 7-8 P. M., razun ob sredah
Tel. Canal 4918
CHICAGO
Residenčni tel.: La Grange 3966

Michael Trinko
in Sinovi
PLASTERING AND PATCHING
CONTRACTORS
Pleskarji in popraviljači ometa
in sten.
2114 W. 23rd Place, Chicago
Telefon Canal 1090
Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovincem priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi drugam. Za pleskarska dela jamčimo.

DR. JOHN J. SMETANA
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9
zjutraj do 8:30 zvečer.